

REFERAT Økonomiudvalget d. 14-08-2023

Mødedato Mandag d. 14. august 2023 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 2A - Rådhuset i Støvring

Indholdsfortegnelse

Beslutningssag: Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutningssag: Budget 2024 - Rammeudmelding og procesplan.....	4
Beslutningssag: Budget 2024 - Program for budgetseminar d. 21. august 2023.....	8
Digitalt underskriftsark.....	9

Punkt 144: Beslutningssag: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-7-23

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget

Sagsgang

Økonomiudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender dagsordenen

Beslutning

Godkendt.

Punkt 145: Beslutningssag: Budget 2024 - Rammeudmelding og procesplan

00.30.00-G01-7-22

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget

Sagsgang

Økonomiudvalget

Resume

Af hensyn til kommunens likviditet besluttede Økonomiudvalget på sit møde d. 20. juni at fremrykke proces for budgetforbedringer i budget 2024-2027, således, at det nødvendige budgetforbedringsbehov kan udmøntes i forbindelse med vedtagelse af budgettet d. 12. oktober. Forvaltningen skulle fremlægge en tidsplan herfor på mødet d. 14. august 2023 samt et forslag til udmelding af rammer for fagudvalg.

Indstilling

Forvaltningen indstiller,

1. at Økonomiudvalget godkender vedlagte reviderede tidsplan for den resterende del af budgetlægning af budget 2024-2027
2. at Økonomiudvalget godkender de skitserede hjørneflag, så de udgør rammen for den videre budgetlægning.
3. at Økonomiudvalget godkender den skitserede plan for et budget i balance med tilhørende fordeling af besparelser på kommunens driftsvirksomhed på hhv. 15 mio. kr. og 3,5 mio. kr. og sender denne beslutningssag, revideret proces samt rammereduktioner til behandling i fagudvalg i august og september.

Sagsfremstilling

Den revidere tidsplan - ønsket af Økonomiudvalget d. 20. juni – er vedlagt sagen. Planen indebærer følgende:

- at der på økonomiudvalgsmødet d. 14. august 2023 skal vedtages og udmeldes et budgetforbedringsbehov/rammer til fagudvalgene sammen med en forenklet udgave af korrigeret budgetlægningsproces.
- at der kører en proces i fagudvalg sideløbende med den oprindelige proces for et budget i balance i forhold til førstebehandling mv.
- at der bliver to behandlinger i fagudvalg af budgetforbedringer. Den første behandling i august, hvor rammeudmelding sendes dagen før. Og den anden i september, hvor budgetforbedringsforslag endeligt skal behandles. Udvalgets beslutning med beskrivelse af spareforslag vil indgå i budgettet til 1. behandlingen.
- at høring er flyttet til perioden 11. - 22. september, så høringssvar netop kan være tilgængelige dagen før d. 3. forhandlingsrunde. Høringssvar lægges i øvrigt løbende på hjemmeside i takt med høringsparter afgiver høringssvar.

Status på Økonomien

I ØKV1 blev der forventet et markant træk på kassen på 108 mio. kr. Det store stræk på kassen skyldes blandt andet udsigterne til betydelige merudgifter på både drift og anlæg i 2023. En række igangsatte initiativer medfører at trækket forventes at blive 30-40 mio. kr. mindre. På trods heraf er kassetrækket fortsat meget alvorligt. Der skal genopbygges likviditet allerede fra 2024 for at undgå kontakt fra Indenrigsministeriet angående kommunens likviditet i 2024.

En medvirkende årsag til udfordringerne på driften i 2023 er den manglende priskompensation i både 2022 og 2023. Regeringen har tilkendegivet, at den ikke vil give kommunerne kompensation for ekstra prisstigninger i 2022 på 1,9 mia. kr. Disse penge, svarende til 9,5 mio. kr. i Rebild, får kommunerne ikke kompensation for, hvorfor de presser økonomien i 2023 og efterfølgende år.

Hjørneflag for budgetlægningen

Den aktuelle situation medfører, at forvaltningen foreslår følgende hjørneflag for budget 2024-2027:

1. Kassebeholdning skal genetableres til målsætningen i økonomisk politik på ca. 95 mio. kr. i løbet af budgetperioden 2024-2027. Det indebærer, at der skal budgetlægges med en kassehenlæggelse på 20 mio. kr. årligt.
2. Fagudvalgenes budget SKAL samlet set overholdes. Servicereduktioner inden for eget udvalg kan være del af løsningen i forhold til at overholde budgettet.
3. Budgettet skal være realistisk. Der skal tages højde for alle merudgifter/mindreindtægter i budgetlægningen.
4. Der skal budgetlægges med et årligt likviditetsoverskud på 10 mio. kr. til imødekommelse af udefrakommende mindreindtægter eller merudgifter indtil likviditeten har den målsatte størrelse, der indebærer mulighed for at imødegå tilfældige udsving. Dog ikke i 2024, da det ikke anses for muligt at reducere så meget i anlæg.

De skitserede hjørneflage er uddybet i vedlagte økonominotat. Det bør overvejes om der skal indføres et princip om, at midler til udskudte anlæg skal være reserveret i kassen.

Det foreslås, at hjørneflage indgår i budgetforligsteksten.

Basisbudgettet og et budget i balance

Basisbudgettet medfører et kassetræk på 34 mio. kr. i 2024, og kassehenlæggelser på hhv. 3, 6 og 17 mio. kr. i overslagsårerne. I budget 2023-2026 var forudsat et træk på kassen på 17 mio. kr. i 2024. I basisbudgettet for 2024-2027 udgør anlæg 89 mio. kr. i 2024 og 75 mio. kr. i overslagsår. Der er forudsat statsgaranti på indtægtssiden.

Der tilbagesår en række uløste budgetudfordringer på 22 mio. kr. i 2024 svingende til 21 mio. kr. i 2027. Jævnfør hjørneflaget om, at der skal tages højde for alle merudgifter, skal disse håndteres i budgettet. Den største enkeltpost er en annonceret merudgift på 9,1 mio. kr. til NT. Disse udfordringer er beskrevet i vedlagte økonominotat.

For at få budgettet i overensstemmelse med de satte hjørneflage foreslås en række ændringer og tiltag, som er afspejlet i nedenstående tabel. De er uddybende forklaret i vedlagte notat om økonomien.

Tabel 1: Et budget i balance (mio. kr.)

Resultat - Likviditetstræk	2024	2025	2026	2027	Gns.
Basisbudget: Resultat kassetræk	34	-3	-6	-17	2
Fælles udfordringer kurs 100	22	20	21	21	21
RESULTAT: Ændring af likvide aktiver	56	17	15	4	23
Leasing to dagtilbud	-27	14	13	0	0
Indskud i landsbyggerfonden	-4	-3	-3	1	-2
Omlægning af lån	-2	-2	-2	-2	-2
Afregning af mellemværende med affaldsområdet	-6	2	2	2	0
Restreduktion anlæg eller andre forbedringer	-18	-40	-36	-17	-28
Drift - Rammeudmelding (serviceudgifter 1%)	-15	-15	-15	-15	-15
Drift - Regeringens besparelse på administration (løn 0,35%)	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Ændringer i alt	-76	-47	-45	-34	-50,3
RESULTAT: Ændring af likvide aktiver	-20	-30	-30	-30	-27
<i>Fortegn: – kassehenlæggelse</i>					
Likviditet	2024	2025	2026	2027	
Primo året (december året før)	20	40	70	100	
Ændring af likviditet	20	30	30	30	
Ultimo året (december)	40	70	100	130	
Kassekreditregel (mio. kr.)	30	55	85	115	
Kassekreditregel kr. pr. indbygger	967	1.773	2.740	3.709	

I det skitserede scenarie forventes den budgetlagte kasse udgøre i omegn af 115 mio. kr. ultimo 2027 opgjort efter kassekreditreglen. Heraf udgør omtrent 25 mio. kr. en buffer mod udefrakommende udgifter. Resten svarer i runde tal til det målsatte på 95 mio. kr. i kommunens økonomiske politik.

Herunder er udvalgte poster uddybet:

Restreduktion anlæg eller andre forbedringer

Det er forudsat i dette forslag til et budget i balance, at anlæg reduceres med 18 mio. kr. i 2024, 40 og 36 mio. kr. i 2025 og 2026 og 17 mio. kr. i 2027. Ved tilpasning af anlæg vil der blive fokuseret på, hvad der rent juridisk er muligt at justere og i hvor høj grad der kan gennemføres en yderligere tidsforskydning af anlægsudgifterne.

Driftsreduktion - Rammeudmelding (serviceudgifter 1%)

Forslaget til et budget i balance forudsætter, at der findes 15 mio. kr. på kommunens drift. I oplægget om Rebuilds DNA i tal fremgår, at udgiftsniveauet er lavt på alle fagområder på nær ældreområdet og sundhedsområdet sammenlignet med andre kommuner. Da der i sidste års budget blev besluttet betydelige besparelser på

ældreområdet og budgettet til sundhedsområdet er relativt beskedent forslås de 15 mio. kr. ligeligt fordelt efter serviceudgifter. Det svarer til en besparelse på 1 procent. Såfremt der viser sig et potentiale i den analyse af sundhedsområdet, som er igangsat på baggrund af nøgletallet, vil potentialet indgå i den videre budgetlægning som en mulighed. En fordelingsnøgle på udvalgsniveau fremgår af tabellen herunder, og en fordelingsnøgle på sektorniveau er vedlagt sagen.

Tabel 2: Driftsbesparelser – Rammer (1% af serviceudgifter)

	Procent	1.000 kr.
Beskæftigelsesudvalg	1,2	180
Børne- og Familieudvalg	41,9	6.288
Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalg	7,7	1.149
Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalg	29,5	4.423
Teknik- og Miljøudvalg	4,0	593
Økonomiudvalget	15,8	2.367
Rebild Kommune	100,0	15.000

Driftsreduktion - Regeringens besparelse på administration (løn 0,35%)

Regeringen har besluttet, at kommunernes budgetter skal reduceres med 700 mio. kr. som følge af frisættelse af kommunerne, og deraf reducerede administrative opgaver, eksempelvis mindre dokumentation ved brug af stofselser. Da frisættelsen berører hele den kommunale drift forslås sparekravet på 3,5 mio. kr fra regeringen udmøntet efter lønbudgettet. Det svarer til 0,35% af lønbudgettet. En fordelingsnøgle på udvalgsniveau fremgår herunder, mens en fordelingsnøgle på sektorniveau er vedlagt sagen.

Tabel 3: Driftsbesparelser – Administration (0,35% af løn)

	Procent	1.000 kr.
Beskæftigelsesudvalg	1,3	45
Børne- og Familieudvalt	48,2	1.687
Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalg	5,9	208
Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalg	27,4	958
Teknik- og Miljøudvalg	1,8	63
Økonomiudvalget	15,4	538
Rebild Kommune	100,0	3.500

Forøgelse af indtægter

Blandt andet med sigte på opførelse af de nødvendige anlægsprojekter for kommunens kernerdrift, genoprettelse af kommunens kapitalapparat (veje og bygninger) og på sigt en eventuel styrkelse af den kommunale drift, forslår forvaltningen, at en forøgelse af kommunens indtægter indgår i kommunalbestyrelsens overvejelser for et budget i balance i de kommende budgetforhandlinger. Jævnfør uddybning i vedlagte økonominotat.

Service og anlægsramme

I det foreliggende basisbudget er der hverken udfordring med anlægsrammen eller servicerammen.

Mio. kr.	Vejledende fra KL	Basisbudget	Afvigelse i basisbudget
Serviceramme	1.521	1.500	21 mio. kr. i fri ramme
Anlægsramme	87	85	2 mio. kr. i fri ramme.

Såfremt servicerammen i det endelige budget ikke bliver fuldt udnyttet, vil forvaltningen optage en buffer svarende til mankoen, til imødekommelse af udsving i økonomien. Denne vil teknisk blive budgetlagt, så den ikke påvirker kommunens resultat (likviditet). Der er ikke tale om finansierede midler. Hæves skatten er det begrænset, hvor mange ekstra midler der kan anvendes på driften på grund af servicerammen.

De fire aftalte temaer fra forlig om delvis genåbning af budget.

Der blev aftalt 4 temaer for budgetlægningen i forlig om delvis genåbning af budget. Disse vil indgå i det planlagte forhandlingsforløb med afsæt i de politiske signaler, som bliver givet i den videre proces.

Usikkerhedsmomenter

Budgettet indeholder en række usikkerhedsmomenter:

1. *Ejendomsskat*: Effekt af omlægning af ejendomsskat
2. *Årets resultat i 2023 og træk på kassen*: Såfremt årets resultat bliver dårligere end forudsat for budget 2024-2027, kan det blive nødvendigt at foretage yderligere korrigerende handlinger.
3. *Overførselsudgifterne*: Er i vid udstrækning budgetlagt parrallelt i forhold til regeringens forudsætninger. Såfremt Rebilds udviklingen adskiller fra det forudsatte af regeringen, kan det enten medføre betydelige mindreudgifter eller merudgifter der ikke modsvares af en tilsvarende midtvejsregulering i 2024.

Bilag

1. Økonominotat.
2. Investeringsoversigt.
3. Revideret budgetproces.
4. Driftsbesparelser – Rammer (1% af serviceudgifter)
5. Driftsbesparelser – Administration (0,35% af løn)

Beslutning

Et flertal bestående af Jesper Greth (V), Jeppe Ugilt Hansen (UP), Nicolai Niemann (C), Mads Holm Danielsen (C) i Økonomiudvalget godkendte indstillingerne.

Morten Kamstrup (F), Peter Hansen (A) og Lars Hørsman (L) stemte imod, da de skitserede hjørneflag ligger et urimeligt pres på vores velfærdsområder. Krav og ressourcer er ikke i balance. En skattestigning bør indtænkes.

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Jesper Greth (V), Jeppe Ugilt Hansen (UP), Nicolai Niemann (C), Mads Holm Danielsen (C) anerkender, at der er tale om særdeles vanskelig opgave for fagudvalgene, idet de beskrevne hjørneflag vil have vidtrækkende konsekvenser for den kommunale drift. Økonomiudvalget udtrykker bekymring for konsekvenserne for kvaliteten i driften, da Rebild Kommune i forvejen har skåret hårdt på driften, og er derfor meget kritiske overfor de rammer som kommunerne har.

Økonomiudvalget understreger, at der med udmelding af rammerne ikke er besluttet konkrete besparelser, men arbejdet med et budget i balance er igangsat.

Bilag

Bilag - Budget 2024 - Notat om budget i balance - version 14-08-2023 (002)

Budget 2024 - Revidere budgetproces den 3-8-2023 - med korrekturmarkering

Bilag - Budgetreduktion på 15 mio. kr. fordelt i forhold til serviceudgifterne - den 09-08-2023

Bilag - Budgetreduktion på 3,5 mio. kr. fordelt i forhold til lønbudget - den 10-08-2023.pdf

Bilag - 10 årige Investeringsoversigt d. 3-8-2023

Punkt 146: Beslutningssag: Budget 2024 - Program for budgetseminar d. 21. august 2023

00.30.00-G01-7-22

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget

Sagsgang

Økonomiudvalget

Resume

I overensstemmelse med budgetproceduren, afholdes der budgetseminar for byrådet d. 21. august 2023 om budget 2024-2027. Program for budgetseminaret er vedlagt sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Økonomiudvalg godkender program for budgetseminar d. 21. august 2023.

Sagsfremstilling

Seminaret forslås tilrettelagt således, at forvaltningen i den første halvdel giver en status på budgetlægningen og præsenterer forslag til et budget i balance

I den anden halvdel forslås fokus på fagudvalgenes arbejde med budgettet. Her vil fagudvalgsformændene orientere om budgetarbejdet i fagudvalget.

Programmet vil blive sendt til Byrådet efterfølgende Økonomiudvalgets behandling.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Budget 2024 - Budgetseminar d. 21. august 2023 - Program

Punkt 147: Digitalt underskriftsark

00.01.00-P35-7-23

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget

Beslutning

Deltog i mødet:

Jesper Greth

Peter Hansen

Nicolai Niemann

Lars Hørsman

Jeppe Ugilt Hansen

Mads Holm Danielsen

Morten Kamstrup